

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

36. ČÍSLO / XXVII. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

8. ZÁŘÍ 2019

Z obsahu:

**O Skutcích apoštolů -
„Ve jménu Ježíše Krista
Nazaretského -
vstaň a chod“**

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 7. srpna 2019
na náměstí
Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Svatý Kvido
Libor Rösner
- strana 4 -

„Něco v tom Brně dělají“
Rozhovor se
zakladatelkou CENAP
a současnou vedoucí
této organizace,
MUDr. Ludmilou
Lázničkovou
- strana 5 -

**Kříž je naše
spása a naše síla**
P. Štefan Ištvanik CSsR
- strana 8 -

Svatost, to je láska (1)
Služebnice Boží Rozálie
Celakówna (1901-1944)
- strana 10 -

**Ministr zdravotnictví
a zástupci církví podepsali
historicky první
Dohodu o duchovní péči
ve zdravotnictví**
- strana 12 -

© Foto Jiří Koleček

Kříž je naše spása a naše síla

Spisovatel Hans Christian Andersen napsal povídku *Nejkrásnější růže na světě*. V ní píše o norské královně, která velmi těžce onemocněla. Protože si lidé svoji královnu velice oblíbili, ptali se královnina lékaře, co by ji mohlo uzdravit. On jim odpověděl, že ta nejkrásnější růže na světě. Lidé začali přinášet růže. Růží bylo mnoho, a proto řekli lékaři, že je oklamal, když jim řekl, že jejich královnu uzdraví ta nejkrásnější růže na světě. Vždyť ta už tady mezi tolika růžemi musí být, a jejich královna je stále ještě nemocná. Lékař jim odpověděl: „Ne, já jsem vás neoklamal, ale vy jste mě špatně pochopili. Vaši královnu neuzdraví ta nejkrásnější růže, ale to, co růže symbolizuje, ji uzdraví ta nejkrásnější láska na světě.“ Lidé rozmyšlejí, která láska na světě je ta nejkrásnější. Je to láska matky k dítěti? Anebo láska dvou mladých lidí, která je spojí na jejich celoživotní společnou cestu? Nebo je to láska vojáka, který za svoji vlast prolévá svoji krev? Když tak uvažují, ke dveřím komnaty, kde královna leží, přijde její malý syn. Na své hrudi něco drží, velmi pláče a chce otevřít dveře, ale svoji rukou nedosáhne na kliku. Otevrou mu dveře a on jde plačící k posteli své matky. Královna ho utěšuje a ptá se ho, proč pláče. Pro slzičky není schopen slova. Až když se trochu uklidní, vezme křížek, který držel na hrudi, podrží jej před očima královny a řekne: „Podívej se, maminko, on nás tolik miloval, že sestoupil z nebe na naši zemi, a lidé ho přibíli na kříž.“ To dítě tato slova proneslo tak, že v královnině srdci se zrodila láska k Ježíši, zalily ji slzy, ale hned se také uzdravila. Setkala se s tou nejkrásnější láskou na světě a ta ji uzdravila.

Povídka, ale kolik pravdy se v ní skrývá! Touto nemocnou královnou je celé lidstvo, které dědičným hříchem těžce onemocnělo a svými osobními hříchy si ještě přitížilo. Neodvratně kráčelo vstříc své vlastní smrti, a to smrti věčné. Avšak do této situace nešťastného lidstva vstoupila ta nejkrásnější láska v osobě Ježíše Krista, jeho láska přišla uzdravit lidstvo. Uzdravuje je svými bolestmi a svoji smrtí, a to smrtí na kříži.

Naše duše byly uzdraveny Kristovou smrtí na kříži. Ježíš je onen neposkvrněný Boží Beránek, jenž zničil hříchy světa, tedy i naše hříchy. On je zničil svoji krví prolitou na dřevě kříže. On obětoval svůj život, aby svoji smrtí zničil naši smrt a daroval nám věčný život. Jeho poslední slova vyřčená na kříži znějí: „Dokonalno jest.“ (Jan 19,30) Ta slova znamenají: všechno je již vykonáno, co bylo třeba učinit pro naši spásu. Za naše hříchy byla Kristovou smrtí dána dostatečná náhrada, proto jsme již smířeni s nebeským Otcem. On nás přijímá za své děti a za dědice nebeského království. Nebe je pro nás otevřené a d'ábel, náš největší nepřítel, je pokořen, není zničen, ale přemožen. Ten, který v ráji na dřevě stromu zvítězil, na dřevě kříže na Kalvárii byl zcela přemožen. Proto nejen d'ábel, ale také všichni jeho pomocníci se kříže bojí, kříž nenávidí, proti kříži bojují a nejraději by jej vůbec odstranili, protože kříž je silou věřících, proti které nepřátele nic nezmohou.

Reinhold Schneider ve své knize *Moc a milost* popisuje Kalvárii ve Flandrech, na níž jsou jen dva kříže, i když na každé jiné Kalvárii bývají obvykle tři kříže. Schází tam střední kříž, který jeho nepřátele odstranili již roku 1566. Ty dva krajní kříže nechali, protože věděli, že jim nemohou uškodit. Ale kdyby to tak

bylo bývalo i na skutečné Kalvárii, že by tam nebyl ten střední kříž, tak potom by všechna naše naděje i námaha byly zbytečné, nadarmo. Zbytečná by byla naše víra, naše dobré skutky, naše modlitby i naše lítost. Ještě stále bychom byli ve svých hříších, vůbec bychom nebyli vykoupeni a stále bychom byli dědici věčného zatracení. Avšak mezi těmi dvěma kříži lotrů byl uprostřed skutečně i kříž Kristův. Ale jak rozdílný postoj zaujali vůči Kristu už tenkrát oni dva lotři, mezi kterými umíral! Jeden se mu rouhal, odvracel se od něho a zemřel v zoufalství. Druhý se obrátil k němu, litoval svých hříchů a prosil ho o vzpomínku, až přijde do svého království, a on mu přislíbil: „Vpravdě ti říkám, dnes budeš se mnou v ráji.“ (Lk 23,43)

O rozdílném postoji lidí k Ježíši hovořil již staříček Simeon, když předpověděl: „Toto dítě je určeno k pádu i povstání mnohých v Izraeli; má být znamením, jemuž se bude odpirat.“ (Lk 2,34) Tento rozdílný postoj k ukřižovanému Ježíši se táhne dějinami světa. Proto již svatý Pavel napsal: „Protože totiž svět pomocí moudrosti Boha v Boží moudrosti nepoznal, zlíbilo se Bohu spasit věřící bláznovskou zvěstí. Zatímco Židé si žádají znamení a Řekové vyhledávají moudrost, my hlásáme ukřižovaného Krista, pohoršení pro Židy a bláznovství pro pohany, ale pro ty, kdo jsou povoláni, Židy i Řeky, je to Kristus, Boží moc a Boží moudrost.“ (1 Kor 1,21–24) A věru, tak je to i dnes. Také dnes lidé hledají jiné spásitele, ale ve skutečnosti je jen jeden Spasitel světa a tím je ukřižovaný Kristus. Pouze v jeho kříži můžeme najít svoji spásu, svoji záchranu.

Ježíšovým křížem jsme vykoupeni. Tak jako je pravdou, že jsme vykoupeni, je i pravdou, že jsme ještě vždy slabí, nemocní, neboť jsme ještě vždy hříšní. Ale právě z tohoto kříže nám Ježíš nabízí lék na každou naši nemoc, na každou naši slabost. Už na poušti měděný had, který byl pouhým předobrazem ukřižovaného Ježíše, dokázal zachránit každého, koho uštkl jedovatý had, před smrtí, pokud se na něj s vírou a důvěrou podíval. Co potom Ježíš, který pouze z lásky k nám se dal ukřižovat, nezahojí snad všechny na-

še rány po hříších, když se na něho s vírou a důvěrou podíváme? Ale musíme dát pozor, protože jako nemocný, který nedůvěřuje lékaři, jenž ho léčí, je ztracen, tak také my nemůžeme být zachráněni, pokud nedůvěřujeme té lásce, jež se za nás dala ukřižovat. On se nám všem nabízí jako bratr, a my se jen tenkrát staneme jeho spoludědici, když ho jako takového v lásce přijmeme, jinak se do jeho království vůbec nedostaneme. Nesmíme se vůči němu chovat tak jako ti v podobenství o vinici, kteří si mysleli, že ho musí zabít, aby se mohli stát dědici vinice. Ne, dědici se nestávají vrahové, ale bratři Ježíšovi, které nebeský Otec přijme za své děti. Proto ho nesmíme zabít v našich duších svými vědomými a dobrovolnými hříchy. Musíme uvěřit v jeho lásku k nám, pak ho musíme milovat a přijmout ho do svého života se všemi jeho požadavky.

Přijmeme ho, a to takového, jaký se nám nabízí, přijmeme ho ukřižovaného. Jen tak budeme moci chválit křížem Pána Ježíše Krista. Neboť jen z jeho kříže proudí naše spása a veškerá potřebná síla pro naši spásu. Proto navzdory veškeré naší hříšnosti a slabosti jsme Ježíšem vykoupeni a nebe je pro nás otevřené. I když nás naše hříchy právem skličují, pokořují a vhánějí nám do očí slzy, kříž je naše síla, naše naděje, že se do nebe dostaneme.

Svatého Františka z Assisi našel jeho přítel, jak klečel pod křížem a hořce plakal. Zeptal se ho, proč pláče. Světec pro pláč nemohl ani odpovědět na jeho otázku. Nakonec se ho přítel zeptal, co by mohl udělat, aby ho potěšil. František mu odpověděl: „Pojď, klekni si i ty pod kříž a plakej se mnou, vždyť se jen podívej, jak jsme ho svými hříchy umučili!“ Ten svatý František, který uměl tak upřímně plakat pod křížem, dokázal se také upřímně těšit, a to i při své smrti. Smrt nazval svojí sestrou, která mu pomůže překročit práh věčnosti, aby vešel do nebe, jež mu bylo otevřeno křížem Ježíšovým. Kříž je naše spása, naše síla, ale také klíč, kterým nám bylo otevřeno nebe.

Protože jsme vykoupeni, máme právo na radost. Avšak Kristův kříž nás rovněž zavazuje, abychom se radostně zřekli veškerého zla, abychom radostně snášeli všechny kříže a utrpení a abychom v pokušeních vždy volili jen to, co se líbí Bohu. Protože onen ukřižovaný Ježíš je Hla-

vou mystického těla, jehož jsme my údy, proto musíme smýšlet a konat jako on – jak Hlava smýšlí a koná. Vždyť v evangeliu čteme: „Zavolal k sobě zástup zároveň se svými učedníky a řekl jim: »Chce-li někdo jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi na sebe svůj kříž a následuj mě.«“ (Mk 8,34) Tam, kde je opravdové křesťanství, tam musí být i kříž Kristův, ale nesmí tam chybět ani náš osobní kříž, k němuž nás vybízí Ježíš, abychom jej vzali na sebe a kráceli za ním.

Nikdy se nestydíme za Kristův kříž. Je pravda, že kdysi kříž byl potupou, byl proklínán a nenáviděn, byl strašným trestem a hanbou. Avšak Kristus svojí smrtí na kříži sňal z něj potupu a hanbu a učinil z něj prostředek naší spásy. Proto jej mějme ve velké úctě. Vždyť se podívejme, v jaké úctě jej má Církev: ona jím začíná a končí všechny svoje modlitby, pobožnosti a všechny svátosti. Znamením kříže nás žehná, jím žehná svátostiny, předměty, které užíváme. Máme jej na každém oltáři, na hrobech, u cest. On zdobí také naše křesťanské příbytky, aby nám připomínal, že je znamením naší spásy, že je silou i záchranou proti nepřítelům duše i těla.

Svatý Benedikt měl rovněž nepřátele, kteří ho nenáviděli. Ve své nenávisti zašli tak daleko, že ho chtěli připravit o život. Dali mu do nápoje, který mu nabídli k občerstvení, jed, aby zemřel. Světec měl ve zvyku přežehnat křížem všechno,

co měl jíst anebo pít. Také tehdy požel pohár, v němž byl jed, a pohár se rozpadl na drobné kousky. Tak byl zachráněn před jistou smrtí. A kolikrát jsme my utekli věčné smrti, když kněz nad námi vykonal znamení kříže a vyřkl slova odpuštění našich hříchů!

V koncentračním táboře odvedli do podtlakové komory také kněze. Zde s uvězněnými dělali pokusy. Kněz věděl, že pokusy ještě nikdo nepřežil, každý tam zemřel. Udělal si malý křížek ze dřeva. Tak malý, aby si jej mohl v zavřené dlaní přenést. Už cestou si v duchu opakoval slova: „Pane, bude to těžké, ale ty mi pomůžeš. Tvůj kříž ať je mojí silou i záchranou!“ Pán jeho důvěru nezklamal. K překvapení všech se z podtlakové komory vrátil.

Kříž je nejen znamením naší spásy, ale je i naší silou proti všem našim nepřítelům. Vždyť na něm zemřel Boží Syn, a to jen z nekonečné lásky k nám. Nebeský Otec na něm obětoval svého nevinného Syna, aby zachránil nás, hříšníky.

Mauři obléhali hlavní město Španělska. Král Alfons je již několik měsíců hrdinsky bránil. Při jednom výpadu jeho vojáků padl do rukou Maurů jeho vlastní syn. Sultán dal před hradbami města postavit vysokou šibenici. Na lešení se musel postavit Alfonsův syn tak, aby byl vidět i z města. Sultán poslal králi Alfonsovi vzkaz: „Zvol si: buď nám vydáš město, anebo tvůj syn zemře na šibenici!“ Král Alfons vzkázal sultánovi: „Můj syn ať zemře na šibenici, ale můj národ musí žít!“ A podobně to učinil i nebeský Otec. Na smrt vydal svého Syna, abychom mohli žít my. Nevinného, svého jednorozeného Syna trestá smrtí na kříži jen proto, aby nás hříšné nemusel trestat věčnou smrtí.

Kříž je naše spása, naše síla, náš klíč do nebe, on je silnou zbraní proti našim nepřítelům a pevným mostem nad propastí hříchu. Na kříži se projevila ta nejkrásnější Boží láska k nám, která nás může vyléčit z každé naší nemoci. Ale aby se to s námi opravdu stalo, nejprve musíme uvěřit v lásku Boží k nám, přijmout ji, abychom ji mohli opětovat, a až tak nás ona může vyléčit. Zkusme to a nebudeme zklamáni.

*Z Ludová čítanka na nedele
a sviatky 9/2002 přeložil a upravil -dd-*

TEOLOGICKÁ SUMA

O SVÁTOSTECH OBECNĚ V TEOLOGICKÉ SUMĚ

Tomáš Akvinský • Překlad, úvodní studie a poznámky
Benedikt Mohelník OP • Odpovědná redaktorka Eva Fuchsová
• Odborná recenze doc. Ing. Mgr. Tomáš Machula, Th.D., Ph.D.,
a PhDr. ThLic. Martin Štěpán Filip OP, Th.D.

Na traktát o Ježíši Kristu a jeho spásném díle navazuje v Teologické sumě traktát o svátostech (STh III, q. 60–65). Za pomoci svátosti se Bůh setkává s člověkem, kterého stvořil, aby mu dal účast na své vlastní blaženosti. I ve stavu před hříchem potřeboval člověk dar nadpřirozené milosti, aby mohl dosáhnout blaženého patření na Boha, ale teprve po hříchu je stav lidské přirozenosti takový, že vyžaduje pomoc, kterou Bůh člověku poskytuje ve svátostech. Svátosti jsou součástí dějin spásy. Východiska pro svou teologii dějin spásy nachází Tomáš Akvinský především v listech apoštola Pavla.

KRYSTAL OP, s.r.o. • Brož., 130x204 mm, 176 stran, 220 Kč

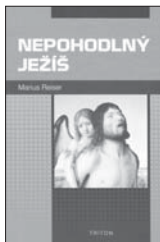
HISTORICKÝ JEŽÍŠ

NEPOHODLNÝ JEŽÍŠ

Marius Reiser • Z němčiny přeložil Karel Šprunk

Mnohé Ježíšovy požadavky se nám dnes zdají velmi náročné – např. jeho přikázání lásky k nepřátelům a požadavek chudoby. Zasadíme-li však tyto nároky a Ježíšův suverénní způsob učení, jeho zázraky a jeho hlásání soudu do historického dobového kontextu, zjistíme, že překvapivost a provokativnost jeho slov i jednání byla tehdy ještě větší, než jsme si dosud uměli představit.

Stanislav Juhaňák - Triton
Brož., 110x165 mm, 296 stran, 239 Kč

K MEDITACI

VE VĚTRU O KRAJINĚ, LÁSCE A TICHU

Eduard Kejnovský • Ilustrace Ivana Karásková

Knižka brněnského vědce genetika je mozaikou pestrobarevných střípků myšlenek, pocitů, snů, rozhovorů, do níž autor začlenil vše, co na něj naléhá – krajinu kolem nás a její proměny, lidské hemžení a vztahy mezi lidmi, lidská toužení po lásce, přátelství, svobodě i Bohu. Dotýká se také otázek vědeckého bádání, vztahu rozumu a emocí i tématu smrti.

Cesta • Váz., 117x167 mm,
krídlový papír, 172 stran, 168 Kč

BLAHOŠLAVENÁ MARIE ANĚLA ASTORCH • KLARISKA KAPUCÍNKA (1592–1665)

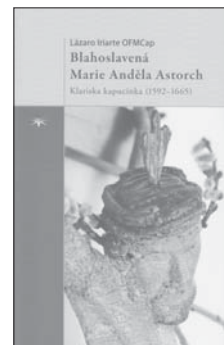
Lázaro Iriarte OFM Cap.

Z itaštiny přeložila Štěpánka Ráchel Popková OSC Cap.

Odpovědný redaktor Michal Altrichter

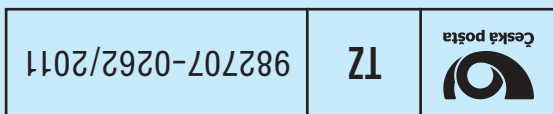
V meditativním životopisném pásmu se odkrývají stěžejní body Kristova kříže. Jak ho smysluplně žít, ukazuje bohatý život klarisky kapucínky, španělské světice Marie Aněly. V klasických učebnicích spirituality se nazývá učitelkou modlitby liturgie hodin – breviáře.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o.
Brož., 130x205 mm, 128 stran, 110 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzertní týdeník Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1